

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: MAY – 2024
SECOND SEMESTER

Subject: Research Methodology (IC-201)

Date: 29/05/24

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

- Instructions:** 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.
- Q. 1)** Give an imaginary table and graph based on level education of 100 samples and discuss it in 250 words. (20)
- Q. 2)** What is social research? Discuss the difficulties faced by a researcher during the process of research (20)
- Q. 3)** What is interview? Describe the advantages and disadvantages of interview technique in social research (20)
- Q. 4)** What is observation method? Discuss the merits and demerits of observation method (20)
- Q. 5)** What is research design? Describe any two types of research designs. (20)
- Q. 6)** What is sampling? Discuss any four types of sampling with the help of examples (20)
- Q. 7)** What is secondary data? Describe the advantages and disadvantages of secondary data (20)
- Q. 8)** Describe in detail the process of research work with the help of flow chart (20)
- Q. 9)** What is research report? Explain in detail the structure of writing a research report (20)
- Q.10) Write Short notes. (Any Two) (20)**
- a) Significance of computer in social research
- b) Need of checking of plagiarism in social research
- c) Prepare an imaginary questionnaire of ten questions based on education and income
- d) Significance of review of literature in social research

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.
- प्र. १) शिक्षणाच्या स्तरावर आधारित १०० नमुन्यांची काल्पनिक सारणी आणि आलेख द्या आणि त्यावर 250 शब्दांत चर्चा करा (२०)
- प्र. २) सामाजिक संशोधन म्हणजे काय? भारतातील संशोधकाला कोणत्या सामान्य अडचणींचा सामना करावा लागतो यांची चर्चा करा (२०)
- प्र. ३) मुलाखत म्हणजे काय? सामाजिक संशोधनात मुलाखत तंत्राचे फायदे आणि तोटे यांची चर्चा करा (२०)
- प्र. ४) निरीक्षण पद्धत म्हणजे काय? निरीक्षण पद्धतीचे गुण आणि दोष यांची चर्चा करा (२०)
- प्र. ५) संशोधन आराखडा म्हणजे काय? कोणत्याही दोन प्रकारच्या संशोधन आराखड्यांचे (research design) वर्णन करा (२०)
- प्र. ६) नमुना निवड म्हणजे काय? कोणत्याही चार प्रकारच्या नमुना निवडीचे उदाहरणांच्या साहाय्याने चर्चा करा (२०)
- प्र. ७) दुय्यम स्रोत म्हणजे काय? दुय्यम स्रोताचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा (२०)
- प्र. ८) संशोधन कार्याच्या प्रक्रियेचे प्रवाह चित्राच्या (flow chart) मदतीने तपशीलवार वर्णन करा (२०)
- प्र. ९) संशोधन अहवाल (research report) म्हणजे काय? संशोधन अहवाल लेखनाची संरचना तपशीलवार स्पष्ट करा (२०)
- प्र. १०) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
- अ) सामाजिक संशोधनात संगणकाचे महत्त्व स्पष्ट करा
- ब) सामाजिक संशोधनात वाङ्मयचौर्य (साहित्यिक चोरी) (plagiarism) तपासण्याच्या गरज
- क) शिक्षण आणि उत्पन्नावर आधारित दहा प्रश्नांची काल्पनिक प्रश्नावली तयार करा
- ड) सामाजिक संशोधनात साहित्याचा आढावा (review of literature) घेण्याचे महत्त्व